

THÁNG 5/2025

LỜI CẢM ƠN

Cám ơn nhà tài trợ và cộng đồng đã hỗ trợ thực hiện dự án:

Liên hệ
WildAct Vietnam
26 TT26 Khu Đô Thị Văn Phú
Hà Đông, Hà Nội

+84 334 509 868
info@wildact-vn.org
www.wildact-vn.org

Số đăng ký: A-1357

**ƯƠM MẮM HÔM NAY,
VỮNG BƯỚC NGÀY MAI**

Nhìn lại tác động hành trình 5 năm
các khóa học & hội nghị bảo tồn

VỀ WILDACT

WildAct là một tổ chức phi lợi nhuận về bảo tồn động vật hoang dã tại Việt Nam, được thành lập vào năm 2015. Mục tiêu của chúng tôi là bảo vệ các loài động vật hoang dã và các hệ sinh thái nguy cấp bằng cách trao quyền cho cộng đồng thông qua các hoạt động giáo dục, thực hành bền vững và nỗ lực bảo tồn sáng tạo. Chúng tôi hướng tới một tương lai bền vững cho hành tinh của chúng ta.

www.wildact-vn.org
26, TT26, Khu Do Thi Van Phu
Ha Dong, Hanoi,
Vietnam.

Gợi ý trích dẫn:

N.A. Tran, T, Nguyen. 2025. Ươm mầm hôm nay - Vững bước ngày mai: Nhìn lại tác động hành trình 5-năm các khóa học & hội nghị bảo tồn. WildAct. Hà Nội, Việt Nam.

TÓM TẮT

Cuộc khảo sát này được thực hiện từ tháng 12 năm 2024 đến tháng 4 năm 2025 nhằm đánh giá tác động của các khóa học ngắn hạn và hội nghị sinh viên về bảo tồn do WildAct tổ chức đối với sự phát triển học thuật và nghề nghiệp của người tham gia. Phản hồi được thu thập từ các học viên từng tham gia trong giai đoạn 2019–2024, nhằm hiểu rõ mức độ tiếp tục gắn bó với lĩnh vực bảo tồn cũng như xác định các rào cản đối với việc làm toàn thời gian trong ngành.

Kết quả khảo sát cho thấy người học có nhu cầu rất lớn trong việc tiếp tục theo đuổi các chương trình giáo dục liên quan đến bảo tồn, tuy nhiên phần lớn hiện chỉ đang tham gia công việc bán thời gian, cho thấy cơ hội nghề nghiệp toàn thời gian vẫn còn hạn chế. Các khóa học được đánh giá là thực tiễn và phù hợp, đặc biệt là với nhóm học viên lớn tuổi (26–45), những người thể hiện định hướng nghề nghiệp rõ ràng hơn. Trong khi đó, nhóm học viên trẻ

(18–25) bày tỏ nhu cầu cần được định hướng cụ thể hơn. Giới tính và khu vực địa lý cũng ảnh hưởng đến trải nghiệm khóa học — nữ giới đánh giá cao các kỹ năng giao tiếp và an toàn trong môi trường làm việc, trong khi học viên đến từ khu vực thành thị có mức độ kết nối sau khóa học tốt hơn.

Những kết quả này mang đến cái nhìn quan trọng nhằm cải thiện các chương trình đào tạo trong tương lai của WildAct và đặt nền móng cho việc xây dựng lộ trình giáo dục bảo tồn phù hợp dành cho giới trẻ tại Việt Nam.

GIỚI THIỆU

Tại Việt Nam, tương lai của công tác bảo tồn phụ thuộc vào một lực lượng nhân sự địa phương duy trì năng lực và động lực cao. Tuy nhiên, lĩnh vực này đang đối mặt với tình trạng thiếu hụt nghiêm trọng các chuyên gia trong nước có trình độ chuyên môn phù hợp. Nhiều bạn trẻ đam mê bảo vệ đa dạng sinh học nhưng lại thiếu cơ hội tiếp cận với các chương trình đào tạo bài bản về bảo tồn. Trong khi đó, các vị trí cấp cao tại các tổ chức phi chính phủ và cơ quan nhà nước thường do người nước ngoài đảm nhiệm, do thiếu hụt ứng viên Việt Nam được đào tạo bài bản. Trên thực tế, nhiều cán bộ kiểm lâm và lãnh đạo vườn quốc gia vẫn chưa được trang bị đầy đủ kiến thức sinh thái nền tảng cần thiết để đưa ra các quyết định đúng đắn.

Quá trình đô thị hóa nhanh chóng, tăng trưởng kinh tế và hội nhập toàn cầu đã làm gia tăng nhu cầu tiêu thụ các sản phẩm từ động vật hoang dã, biến Việt Nam trở thành một trong những quốc gia sản xuất, tiêu dùng và trung chuyển chính trong chuỗi

buôn bán động vật hoang dã trái phép. Những mối đe dọa đến đa dạng sinh học ngày càng gia tăng, trong khi năng lực ứng phó của Việt Nam vẫn còn rất hạn chế.

Kể từ năm 2019, WildAct đã nỗ lực giải quyết vấn đề này thông qua việc tổ chức các khóa học ngắn hạn và hội nghị sinh viên về bảo tồn với các chủ đề như phúc lợi động vật hoang dã và phòng chống buôn bán trái phép, phối hợp cùng các trường đại học hàng đầu tại Việt Nam. Các chương trình này nhằm trang bị cho các bạn trẻ những kỹ năng thực tiễn và kết nối họ với con đường phát triển nghề nghiệp trong lĩnh vực bảo tồn.

Nhằm đánh giá tác động dài hạn của các sáng kiến này, WildAct đã tiến hành khảo sát các học viên từng tham gia chương trình trong giai đoạn 2019–2024. Khảo sát tập trung tìm hiểu cách các chương trình đã ảnh hưởng đến kỹ năng, định hướng học tập và lựa chọn nghề nghiệp của người học, từ đó làm nền tảng để xây dựng một lộ trình đào tạo bảo tồn bài bản và toàn diện hơn tại Việt Nam.

PHƯƠNG PHÁP KHẢO SÁT

Một khảo sát trực tuyến có cấu trúc đã được thực hiện thông qua nền tảng Google Forms nhằm đánh giá tác động của các khóa học ngắn hạn và hội nghị sinh viên do WildAct tổ chức đối với sự phát triển học thuật và nghề nghiệp của người tham gia trong giai đoạn từ năm 2019 đến 2024. Bảng khảo sát gồm 35 câu hỏi, tập trung vào việc đo lường sự thay đổi về kỹ năng, kiến thức và định hướng nghề nghiệp sau khi tham gia các chương trình. Khảo sát cũng thu thập ý kiến đánh giá về chất lượng từng khóa học hoặc hội nghị, cũng như ảnh hưởng của chúng trước và sau khi tham gia.

Để tiếp cận người tham gia, WildAct đã liên hệ với các cựu học viên thông qua email và các kênh truyền thông xã hội, mời họ tham gia khảo sát một cách tự nguyện. Bảng hỏi được chia thành bốn phần chính: (1) thông tin nhân khẩu học; (2) trải nghiệm khi tham gia khóa học hoặc hội nghị; (3) tác động đến

định hướng và phát triển nghề nghiệp; và (4) đánh giá và đề xuất từ người tham gia. Phần lớn câu hỏi ở dạng lựa chọn nhằm giảm mệt mỏi khi trả lời và hạn chế gợi lại cảm xúc tiêu cực. Với các câu hỏi nhạy cảm, tùy chọn “không muốn trả lời” đã được cung cấp.

Việc tham gia khảo sát hoàn toàn tự nguyện, người tham gia được thông báo rằng họ có thể dừng bất kỳ lúc nào. Sự đồng ý được xác nhận thông qua một ô đánh dấu trên biểu mẫu trực tuyến. Khảo sát này mang tính chất đánh giá nhanh về hiệu quả của các chương trình giáo dục và truyền thông của WildAct, cung cấp những thông tin hữu ích nhằm định hướng cho việc thiết kế các chương trình tương lai, tuy nhiên, kết quả chỉ mang tính đại diện cho nhóm đối tượng đã tham gia và không nhằm mục đích khái quát hóa.

42

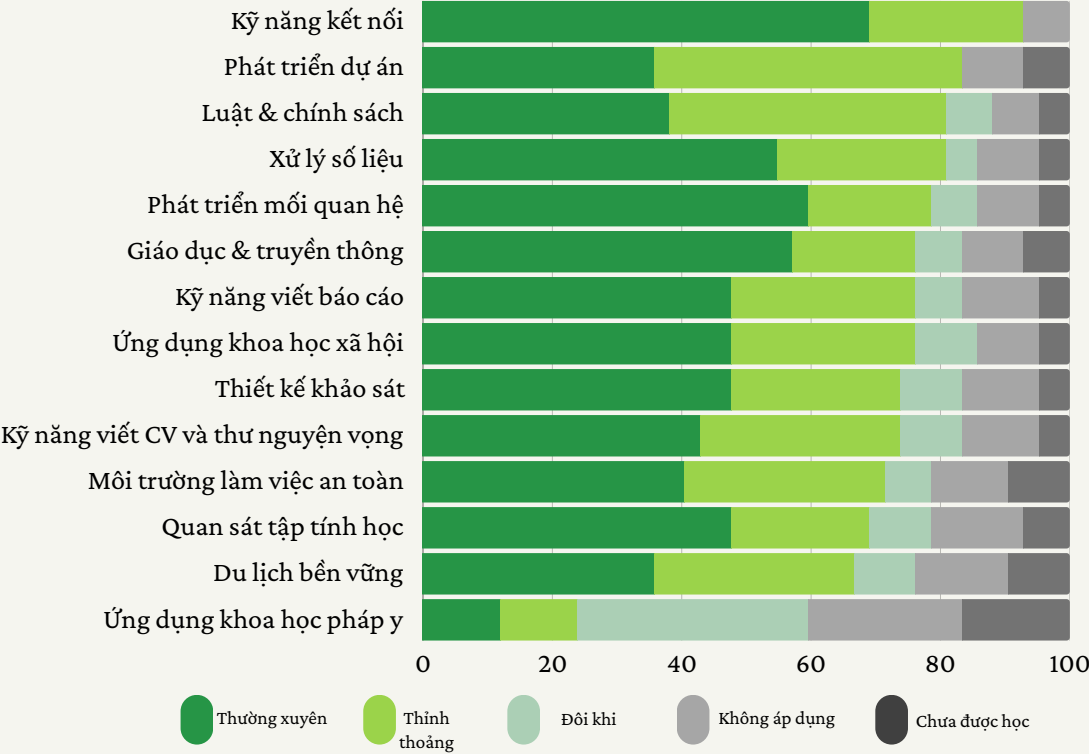
*44.2% cựu học viên
tham gia khảo sát.

NGƯỜI THAM GIA

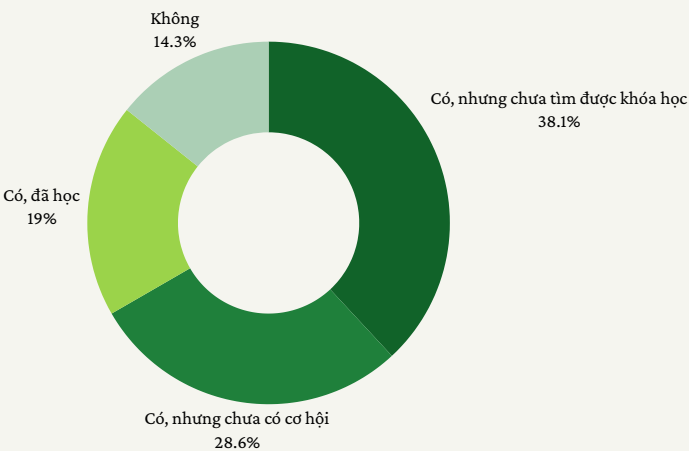
Trung Bình					
Nhóm tuổi			Tần suất		%
18 - 25	42.86%		Tỉ lệ về giới	♂ 20	47.62
26 - 35	47.62%			♀ 22	25.38
36 - 45	9.52%				
Khối	Trước	Sau	Vị trí	Trước	Sau
Nhà nước	37.57%	33.33%	TNV/thực tập	26.19%	14.28%
Tư nhân	21.43%	28.57%	Cán bộ	61.90%	76.19%
Phi lợi nhuận	35.71%	30.95%	Quản lý	9.52%	9.52%
Mới tốt nghiệp	7.14%	7.14%	Giám đốc	2.38%	0%

TÁC ĐỘNG CỦA KHÓA HỌC/HỘI NGHỊ

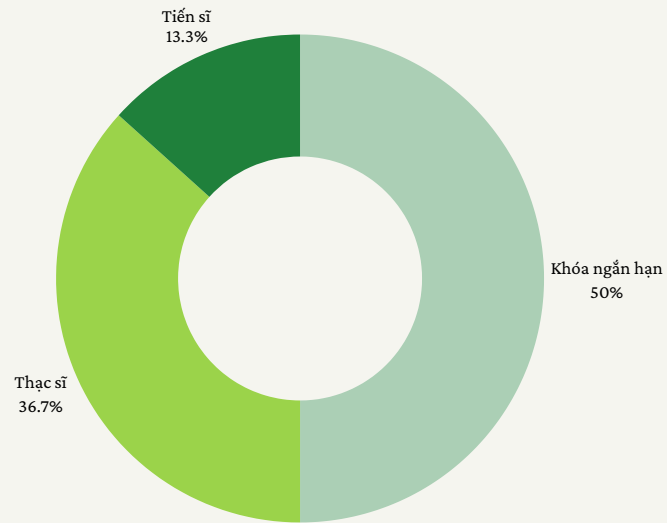
TẦN SUẤT ỨNG DỤNG KỸ NĂNG ĐƯỢC HỌC VÀO CÔNG VIỆC HÀNG NGÀY

NGUYỆN VỌNG HỌC THÊM TRONG NGÀNH ĐA DẠNG SINH HỌC

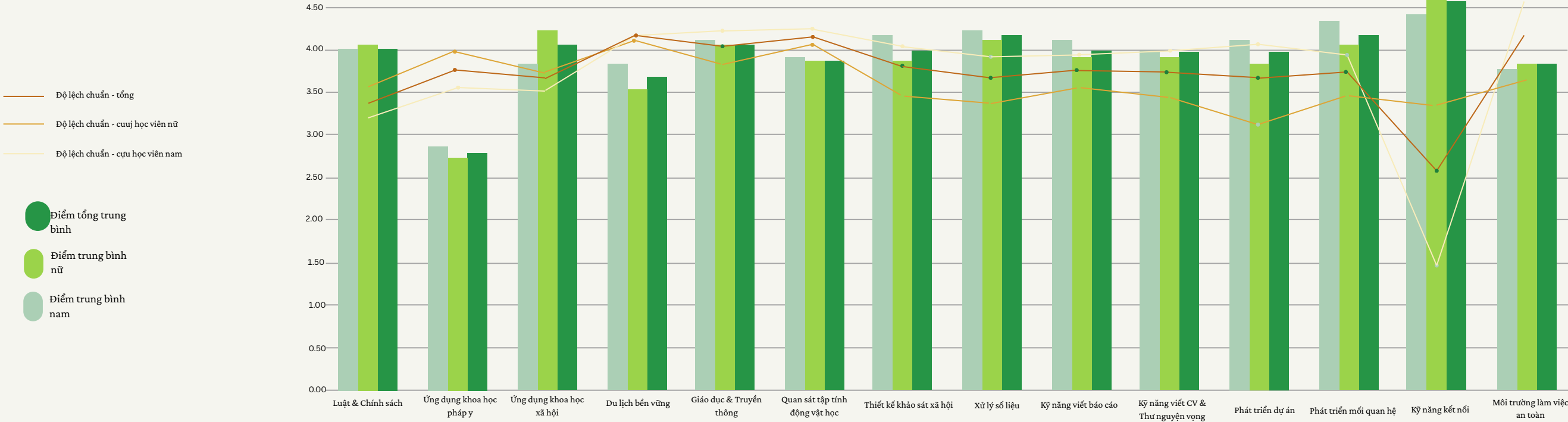

Kế hoạch học chuyên sâu thêm về đa dạng sinh học của cựu học viên

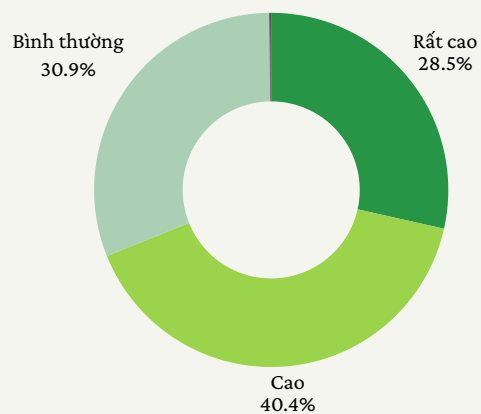

Loại bằng cấp cựu học viên mong muốn được học

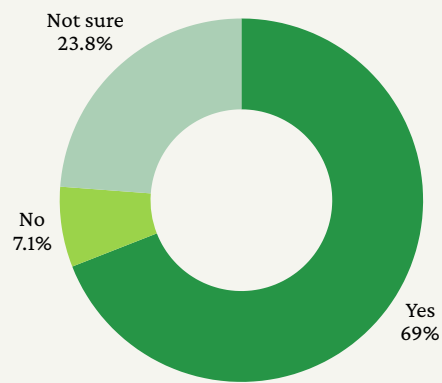
ĐIỂM TRUNG BÌNH CHIA THEO GIỚI VỀ TẦN SUẤT ỨNG DỤNG KỸ NĂNG

LỘ TRÌNH PHÁT TRIỂN NGHỀ NGHIỆP

Học viên đánh giá tác động của khóa học lên con đường phát triển nghề nghiệp

Khóa học hỗ trợ định hình con đường nghề nghiệp

1/7 HỌC VIÊN THAM GIA NGHIÊN CỨU/VIẾT BÁO CÁO SAU KHÓA HỌC

1/5 HỌC VIÊN NHẬN GIẢI THƯỞNG LIÊN QUAN ĐẾN BẢO TỒN/ BỀN VỮNG

1/21 HỌC VIÊN ĐƯỢC THĂNG CHỨC SAU KHÓA HỌC

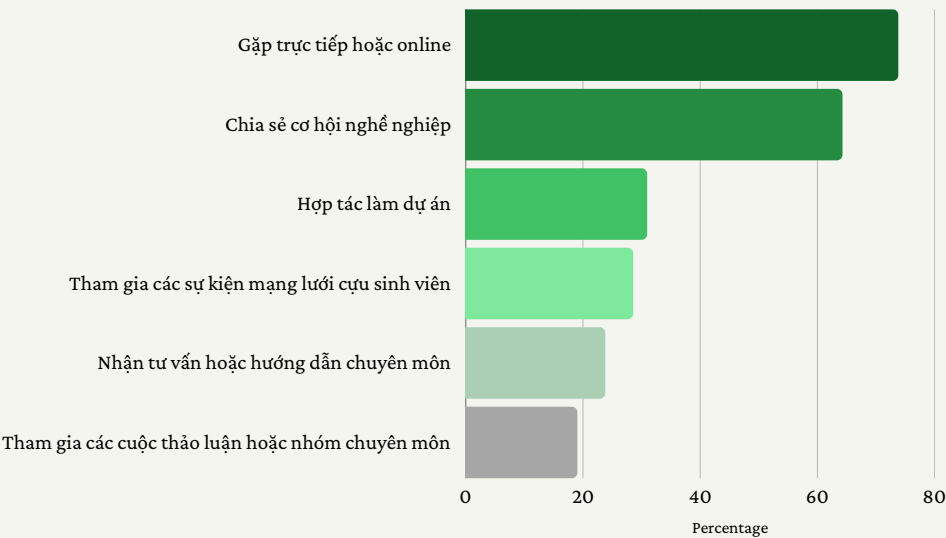

“Nhờ vào khóa học mà tôi đã tìm được việc làm ổn định trong ngành bảo tồn đa dạng sinh học”

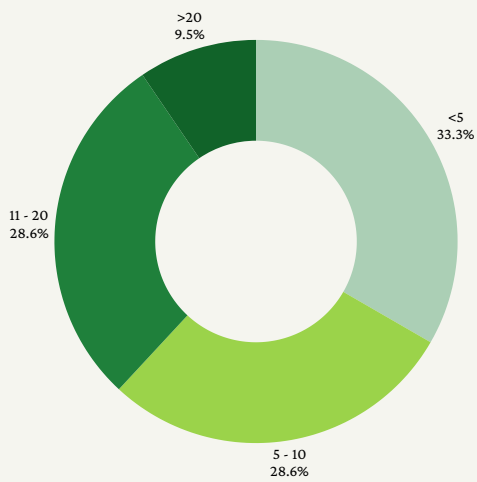
HỢP TÁC KẾT NỐI GIỮA CỰU HỌC VIÊN

100%

học viên vẫn giữ liên hệ và đánh giá cao mối quan hệ chuyên nghiệp có được sau khóa học

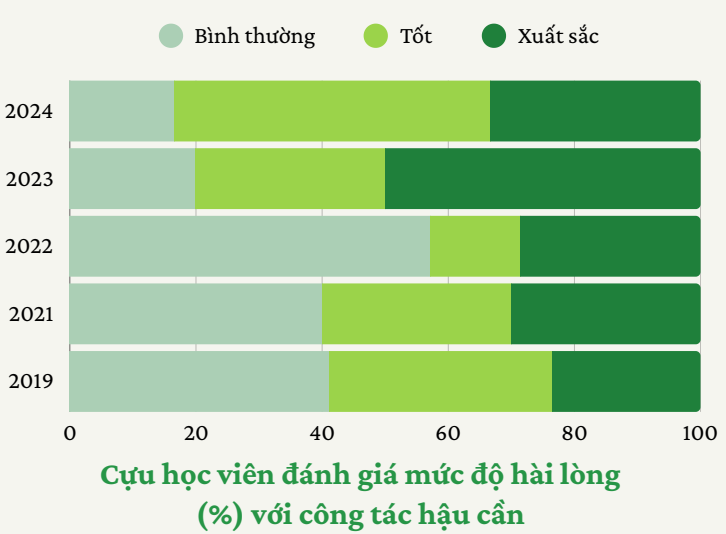
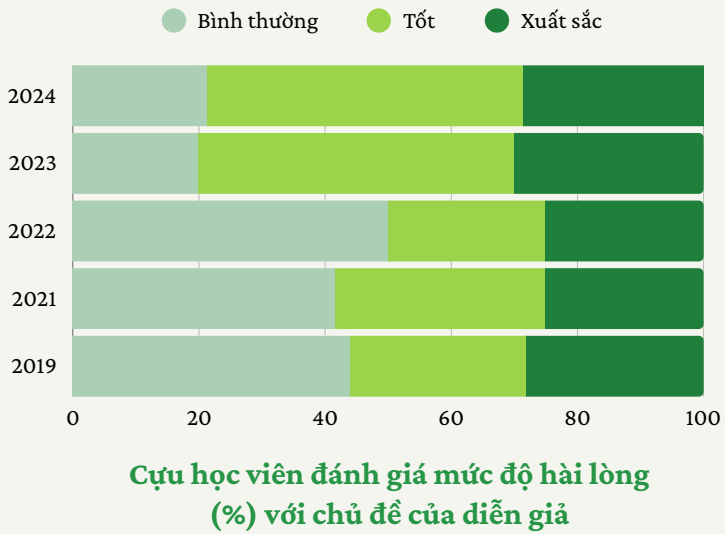
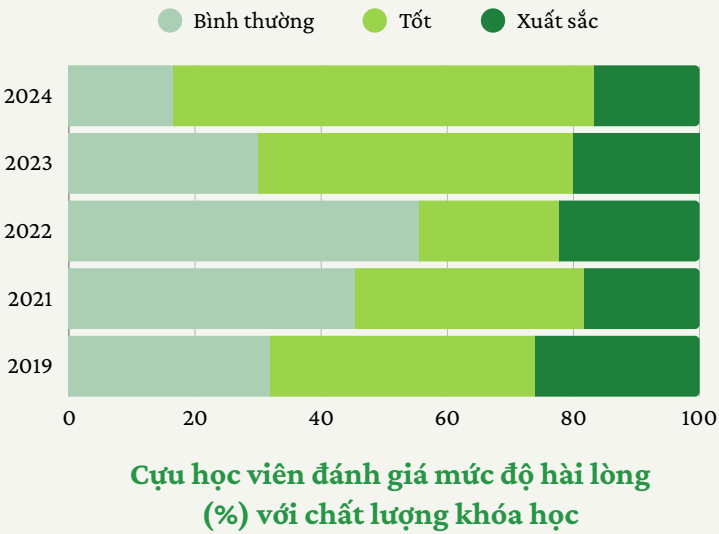

Loại hình tương tác chính giữa các cựu học viên

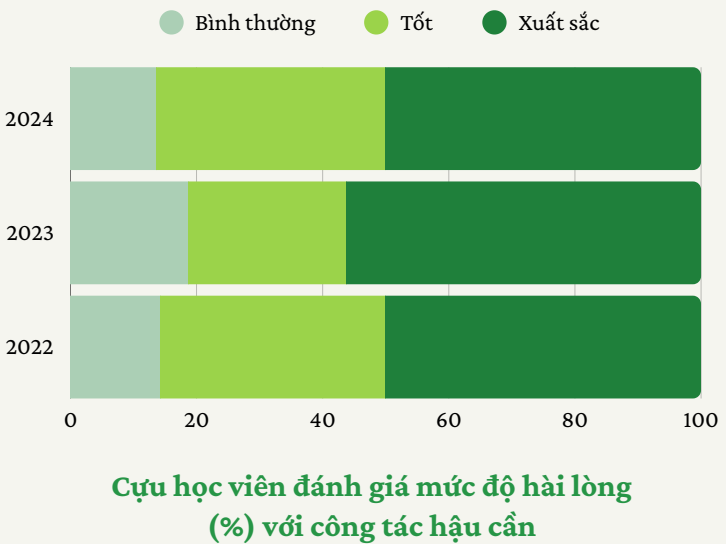
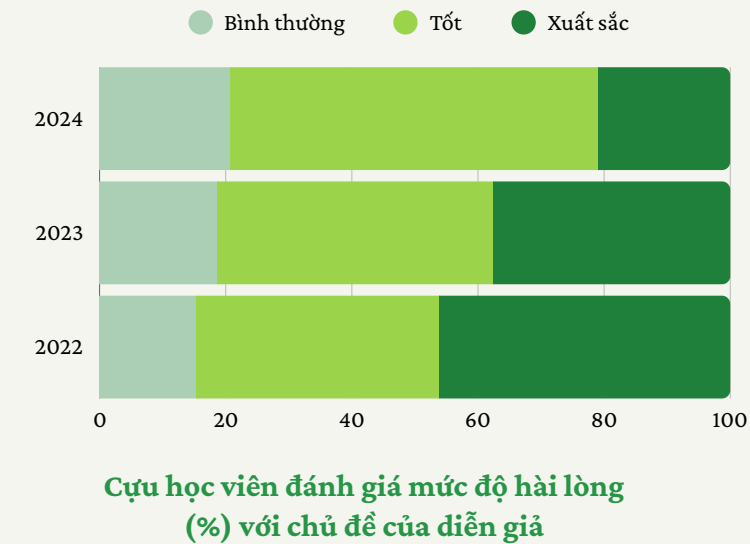
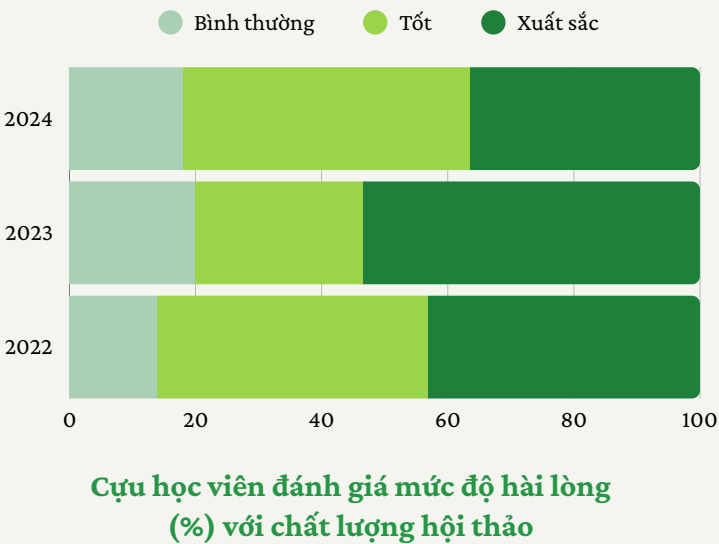

Số lượng bạn học cựu học viên giữ liên lạc trong khóa

HÀI LÒNG VỚI KHÓA HỌC

HÀI LÒNG VỚI HỘI THẢO

KHUYẾN NGHỊ

Dựa trên phân tích phản hồi khảo sát từ các học viên đã tham gia các khóa học ngắn hạn và hội nghị sinh viên do WildAct tổ chức trong giai đoạn 2019–2024, chúng tôi đưa ra một số khuyến nghị nhằm cải thiện nội dung, cách triển khai và tác động lâu dài của các chương trình đào tạo trong tương lai.

Khuyến nghị 1: Thiết kế nội dung khóa học phù hợp với từng giai đoạn nghề nghiệp

Kết quả khảo sát cho thấy nhu cầu và định hướng khác nhau giữa các nhóm tuổi. Nhóm học viên từ 26–45 tuổi đánh giá cao tính thực tiễn của khóa học và có định hướng nghề nghiệp rõ ràng, trong khi nhóm từ 18–25 tuổi vẫn còn nhiều băn khoăn. Vì vậy, cần điều chỉnh nội dung theo nhóm đối tượng:

- **Với nhóm 18–25 tuổi:** tăng cường hoạt động định hướng nghề nghiệp, xây dựng kế hoạch phát triển cá nhân và tạo cơ hội tiếp xúc với các con đường nghề nghiệp trong ngành bảo tồn.
- **Với nhóm trung cấp nghề nghiệp:** tập trung vào kiến thức chuyên sâu, hợp tác liên ngành và xây dựng mạng lưới chuyên môn.
- **Với nhóm có kinh nghiệm:** tổ chức chuyên đề cập nhật, chia sẻ kinh nghiệm và phát triển vai trò cố vấn (mentoring).

Khuyến nghị 2: Tăng cường kết nối sau đào tạo và mạng lưới cựu học viên

Khả năng duy trì kết nối sau đào tạo được xác định là yếu tố quan trọng cho tác động lâu dài, đặc biệt với nhóm tuổi 26–35. Cần xây dựng chiến lược gắn kết cựu học viên gồm:

- **Xây dựng nền tảng mạng lưới cựu học viên** để chia sẻ cơ hội nghề nghiệp và hợp tác..

- **Tổ chức các buổi gặp mặt định kỳ** (trực tuyến hoặc trực tiếp).
- **Thiết kế hệ thống theo dõi tiến độ học viên** và hỗ trợ tạo lập các nhóm chuyên môn hoặc dự án thực tế.

Khuyến nghị 3: Giảm thiểu rào cản về giới tính và khu vực địa lý trong việc tiếp cận và tham gia khóa học

Kết quả cho thấy có sự khác biệt trong trải nghiệm học tập giữa giới tính và khu vực sinh sống. Phụ nữ đánh giá cao các kỹ năng truyền thông và xã hội, nhiều người cho biết khóa học giúp họ chuyển hướng thành công sang lĩnh vực bảo tồn. Học viên từ các thành phố lớn có mức độ kết nối sau khóa học cao hơn so với vùng nông thôn. Do đó, cần:

- **Lồng ghép các nội dung hỗ trợ phát triển vai trò lãnh đạo** và nâng cao năng lực cho nữ giới.
- **Mở rộng khả năng tiếp cận cho người học** từ vùng sâu vùng xa, thông qua học bổng và các hình thức học tập linh hoạt.

Khuyến nghị 4: Tăng vai trò kết nối của giảng viên và điều phối viên

Giảng viên không chỉ là người truyền đạt kiến thức mà còn cần đóng vai trò là người kết nối và hỗ trợ học viên mở rộng mạng lưới nghề nghiệp. Họ có thể giới thiệu học viên tham gia vào các nhóm chuyên môn, đề xuất cơ hội hợp tác và định hướng phát triển cá nhân.

Khuyến nghị 5: Đổi mới phương pháp đào tạo bằng các hình thức linh hoạt và thực tiễn

Do sự đa dạng về trình độ và hoàn cảnh của người học, cần áp dụng các mô hình đào tạo linh

hoạt như học kết hợp (blended learning), học qua dự án (project-based learning), và tăng cường sử dụng công nghệ để tiếp cận nhóm học viên ở khu vực xa. Các hoạt động thực hành như mô phỏng tình huống, thảo luận ca thực tế và trao đổi với chuyên gia nên được tích hợp để giúp học viên ứng dụng kiến thức vào thực tế.

Việc thực hiện các khuyến nghị trên sẽ giúp WildAct xây dựng mô hình đào tạo toàn diện, phù hợp và bền vững hơn — góp phần đào tạo đội ngũ chuyên gia trong nước có khả năng dẫn dắt công tác bảo tồn đa dạng sinh học tại Việt Nam trong tương lai.

